

ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКА ШКОЛА
КУЛА

ПРОГРАМ

ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА У ШКОЛИ

ОКТОБАР, 2014.

Садржај

<u>ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У ШКОЛИ</u>	3
<u>Тим за заштиту ученика од насиља</u>	4
<u>ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА</u>	5
<u>ПОДЕЛА НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА НАСИЉА</u>	6
<u>ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА</u>	8
<u>Процедуре у ситуацијама насиља</u>	9
<u>ПРОЦЕДУРА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ</u>	9
<u>ПРОЦЕНА БЕЗБЕДНОСТИ У ШКОЛИ</u>	10
<u>СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА</u>	11
<u>УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА</u>	11
<u>ПРАЋЕЊЕ, АНАЛИЗА, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ</u>	12
<u>ЕВИДЕНЦИЈА И НАЧИНИ ПРАЋЕЊА СЛУЧАЈЕВА НАСИЉА</u>	12
<u>ПРОЦЕЊИВАЊЕ ЕФЕКТА ПРЕВЕНЦИЈЕ/ИНТЕРВЕНЦИЈЕ</u>	13
<u>АКЦИОНИ ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА</u>	14
<u>АКЦИОНИ ПЛАН ИНТЕРВЕНТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА</u>	16
<u>ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ</u>	16

На основу међународног документа *Конвенције о правима детета* и документима које је усвојила Влада Републике Србије (*Национални план акције за децу и Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања*), **Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама**, Приручника за примену посебног протокола за заштиту деце и ученика, Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о средњој школи, **Економско-трговинска школа у Кули**, на седници Тима за заштиту ученика од насиља одржаној _____ год. доноси:

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА У ШКОЛИ**

којим прецизирају улоге и одговорности свих субјеката укључених у живот и рад Школе

У Кули, _____

Директор школе:
Снежана Делић

На основу Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установана директор је формирао Тим:

Тим за заштиту ученика од насиља

- 1 Снежана Делић, директор школе
- 2 Мирјана Бојанић, педагог
- 3 Гордана Банатски ,психолог
- 4 Наташа Вујовић Радовић , секретар Школе
- 5 Ђурђина Боговачки , координатор Тима
- 6 Бранка Станић,наставник хемије
- 7 Бубало Драган,наставник практичне наставе и представник Ђачке радионице
- 8 Сандра Орбовић,наставник економске групе предмета
- 9 Тања Симуновић Тулић,наставник професор српског језика
- 10 Дубравка Бојовић,наставник физичког васпитања
- 11 Пјевач Милица, , представник Савета родитеља
- 12 * _____, представник Школског одбора
- 13 Галамбош Денеш III 8 , представник Ученичког парламента
- 14 Јелена Делић III 5 представник Ученичког парламента
- 15 Душко Шарац школски полицајац

*нови Школски одбор није још формиран, када се формира именоваће представника

Овај Тим је израдио Програм за заштиту деце и ученика од насиља злостављања и занемаривања у Школи који је саставни део Годишњег плана рада Школе.

План рада Тима је посебан документ којим се планира рад Тима на остварењу заштите ученика од насиља.

Програмом заштите ученика су дефинисане превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

Свако насиље над ученицима се може спречити у атмосфери која:

- 1 развија и негује културу понашања
- 2 не толерише насиље и не ћути о њему
- 3 развија одговорност свих
- 4 обавезује на поступање све који имају сазнање о насиљу

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавања здравља, развоја и достојанства ученика.

ПОДЕЛА НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА НАСИЉА

У табели су приказани нивои реаговања и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које насиље оставља, поједини облици се понављају на више различитих нивоа.

ПРВИ НИВО

Ове облике насиља решава самостално васпитач/наставник /одељењски старешина у оквиру саветодавно-васпитног рада са децом – појединцима, групама и одељењем. Може користити и подршку вршњачког тима и вршњачких едукатора

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари...	исмејавање, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“...	добацивање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе или фаворизовање на основу социјалног статуса, националности, верске припадности, насилно дисциплиновање, ширење гласина...	добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално додиривање, гестикалација..	узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта...

ДРУГИ НИВО

У решавању ових облика насиља, васпитач/наставник /одељењски старешина укључује Тим, то јест унутрашњу заштитну мрежу. У табели су приказани нивои реаговања и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које насиље оставља, поједини облици се понављају на више различитих нивоа.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке“, затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу...	уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, одбацивање, манипулисање...	сплеткарење, игнорисање, неукључивање, неприхватање манипулисање, експлоатација, национализам...	сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење...	огласи, клипови, блогови, злоупотреба форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика..

ТРЕЋИ НИВО

Ако ученици чине или трпе неки од следећих облика насиља обавезно је укључивање других институција, односно активирање спољашње заштитне мреже.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем...	заstraшивање уцењивање, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање у секте, занемаривање...	претње, изолација, одбацивање, терор групе над појединцем/ групом, дискриминација, организовање затворених група (кланова), национализам, расизам...	завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест...	снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија...

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Принципи на којима се заснива овај Програм и поступање на основу њега, односе се на:

1. право на живот, опстанак и развој
2. најбољи интерес детета, уз обезбеђивање поверљивости података
3. спречавање дискриминације, што значи обухватање свих ученика овим Програмом
4. активно учешће ученика, које се обезбеђује правовременим информисањем и давањем могућности да искажу своје мишљење

Програм заштите ученика од насиља има као **општи циљ** унапређивање квалитета живота ученика у школи применом **мера превенције**, ради стварања безбедне средине, и **мера интервенције** у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање ученика.

Специфични циљеви Програма у **превенцији** су следећи:

1. **подстицање и развијање** климе прихватања, толеранције и међусобног уважавања
2. **идентификација** безбедносних ризика у школи увидом у документацију, непосредно окружење евидентирањем критичних места у школи, анкетирањем ученика, наставника и родитеља
3. **повећање осетљивости** свих који су укључени у живот и рад школе, на препознавање насиља и злостављања
4. **унапређење способности** свих учесника у школском животу – наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља, лок. заједнице – за уочавање, препознавање и решавање проблема насиља
5. **оспособљавање** свих запослених и родитеља за рано препознавање знакова у понашању деце који указују на потенцијално насилно понашање
6. **пружање помоћи** ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу
7. **изграђивање и примена норми понашања**, информисање о правилима, кућном реду
8. **дефинисање процедура и поступака** реаговања на насиље и информисање свих учесника у школском животу о томе
9. омогућавање свим ученицима који имају сазнања о могућем насилном акту да без излагања опасности **врше пријављивање насиља**
10. **спровођење психо-социјалног програма** превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина
11. **сарадња са родитељима** путем Савета, родитељских састанака, индивидуалних и групних разговора
12. **сарадња са службама ван школе** које посредно и непосредно могу помоћи на превазилажењу проблема насиља у школи

Специфични циљеви у **интервенцији**:

1. **Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља**
2. **Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности спровођења Програма заштите**
3. **Рад на отклањању последица насиља и интеграција ученика у заједницу вршњака**
4. **Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, врше насиље или су посматрачи насиља**

Процедуре у ситуацијама насиља

Ближе објашњење **процедуре интервенције** према редоследу поступака приликом појаве насиља у школи, из угла улога и одговорности:

Процедуре у интервенцији су различите с обзиром на три ситуације – да ли се насиље јавља **међу децом**, од стране **одраслог у школи** или од стране **одраслог ван школе**.

Кораци у интервенцији су следећи:

1. Сазнање о насиљу или **откривање насиља** одвија се непосредним увидом да је насиље у току или посредно, препознавањем спољашњих знакова или поверавањем самог детета или треће особе.
2. Прва реакција треба да буде **заустављање насиља** и обавештавање о томе надлежне особе: дежурног наставника, чланове Тима, директора или помоћника, одељ.старешину, ПП службу, а који ће даље проценити да ли треба позвати МУП или здравствену службу.
3. **Смиривање ситуације** подразумева удаљавање ученика из ситуације и смањење напетости кроз разговор са актерима. Тај разговор треба да буде умирујући, без спомињања могућих последица и застрашивања.
4. **Прикупљање информација** значи разговор са актерима и другим учесницима у догађају уз вођење записника. Разговор треба да води неко од чланова тима, педагог или психолог, одељенски старешина. (Напомена: У образовно-васпитном систему нема места за истрагу или доказивање злостављања, о постојању сумње се обавештавају надлежне службе.) Посебна пажња треба да буде обрађена на жртву насиља тако што ће јој се омогућити да се осећа безбедно и да нема страх од освете ученика којима ће бити изречене мере.
5. Након тог разговора обављају се **консултације у оквиру установе** – са колегом, са Тимом за заштиту, са ПП службом, директором, дежурним наставником, при чему се анализирају чињенице, процењује ниво ризика и прави план заштите, водећи рачуна о принципу поверљивости и најбољем интересу ученика. Уколико је потребно, обављају се консултације са службама ван установе (Центар за социјални рад, здравствена служба). На основу консултација треба донети одлуку о начину реаговања и праћења и одредити улоге, задатке и одговорности у самом поступању.
6. **Након консултација и заузимања става школе о догађају**, предузимају се **акције: позивају се родитељи** и информишу о догађају, спроведеним консултацијама, закључцима и предложеним мерама (предочава се законска регулатива, мере заштите ученика, мере даљег васпитног деловања); уколико је потребно, **обавештава се МУП, Центар за социјални рад** (рок три дана од дана када се насиље десило). Подношење пријаве тим службама треба да буде у усменој и писаној форми, након што је са родитељима обављен разговор (осим ако се нису одазвали позиву или је у најбољем интересу дечије безбедности да родитељи не буду укључени)
7. **Праћење ефеката** предузетих мера врши Тим, водећи рачуна о интеграцији свих актера у заједницу и успостављању односа сарадње и толеранције.

ПРОЦЕНА БЕЗБЕДНОСТИ У ШКОЛИ

Према анализи дешавања насилних ситуација у протеклом периоду, упитника добијених у процесу самовредновања и анализе анкете која је спроведена међу ученицима процењујемо да су угрожене следећа места у односу на временски период:

СИТУАЦИЈА или МЕСТО	ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД
Школско двориште	Одмори, пре и после наставе
Санитарни чворови	У време одмора, пре и после наставе
Простор испред школе	Пре и после наставе, одмори
Учионица	Пре почетка наставе
Ходници	За време одмора
Терени за физичко	За време наставних и ваннаставних активности
Екскурзија и излети	За време извођења
Ћачка радионица	Пре и после наставе, одмори
Степеништа у школској згради	За време одмора

На основу урађене процене безбедности предузете су следеће мере:

1. усвојен је нови Правилник о дежурству наставног и ненаставног особља у школи
2. формирана је спољашња и унутрашња заштитна мрежа
3. поправљен је постојећи видео надзор

СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Спољашњу заштитну мрежу чине следеће институције:

- 1 Центар за социјални рад
- 2 МУП
- 3 Дом здравља
- 4 Културни центар
- 5 Локална самоуправа
- 6 Спортски савез
- 7 Црвени крст
- 8 Омладина Јазаса

Циљ сарадње : стручна помоћ и сарадња у решавању проблема и задовољавање културних и спортских потреба ученика.

УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени и ученици школе.

Школа је прописала улоге и одговорности запослених и ученика у школи:

(ко шта ради када постоји сумња на насиље или се насиље догоди)

ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК

- дежура у складу са распоредом;
- уочава и пријављује случај;
- покреће процес заштите детета (реагује одмах у случају насилног понашања, користећи неку од стратегија;
- обавештава одељењског старешину о случају;
- евидентира случај у књигу дежурстава
- сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља.

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА

- уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах;
- учествује у процесу заштите деце;
- разговара са учесницима насиља;
- информише родитеље и сарађује са њима;
- по потреби, сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља;
- прати ефекте предузетих мера;
- евидентира случај и води документацију;
- по потреби, комуницира са релевантним установама.

ТИМ, ПСИХОЛОГ, ПЕДАГОГ

- уочава случајеве насилног понашања;
- покреће процес заштите детета, реагује одмах;
- обавештава одељењског старешину и сарађује са њим;
- по потреби, разговара са родитељима;
- пружа помоћ и подршку деци/ученицима, наставницима;
- разматра случај (2. и 3. ниво) и осмишљава мере заштите;
- обавља консултације, предлаже заштитне мере, прати ефекте предизетих мера;
- по потреби, сарађује са другим установама;
- евидентира случај.

ПОМОЋНО-ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ

- дежура по распореду;
- прекида насиље;
- уочава и пријављује случајеве насилног понашања.

УЧЕНИЦИ, ДЕЦА

- уочавају случајеве насилног понашања;
- траже помоћ одраслих;
- пријављују одељењском старешини
- за теже случајеве консултују чланове школског Тима;
- учествују у мерама заштите.

ПРАЋЕЊЕ, АНАЛИЗА, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

ЕВИДЕНЦИЈА И НАЧИНИ ПРАЋЕЊА СЛУЧАЈЕВА НАСИЉА

Запослени у школи – одељенски старешина, стручна служба и Тим– у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља у образац за евиденцију о случајевима насиља који садржи:

- 1 Шта се догодило ?**
- 2 Ко су учесници ?**
- 3 Како је пријављено насиље ?**
- 4 Врсте интервенције?**
- 5 Какве су последице?**
- 6 Који су исходи предузетих корака?**
- 7 На који начин су укључени родитељи, одељенски старешина, стручна служба?**
- 8 Праћење ефеката предузетих мера.**

Потребно је пратити:

- 1 понашање детета које је трпело насиље (да ли се повлачи, да ли постаје агресивно, да ли тражи подршку и на који начин...)
- 2 понашање детета које се понашало насилно (да ли наставља са нападима, да ли тражи друге жртве, да ли га група одбацује, да ли га група подржава...);
- 3 како реагују пасивни посматрачи (да ли се обраћају старијима за помоћ, да ли сви знају како да се повежу са унутрашњом заштитном мрежом и ко је њихова особа од поверења,
- 4 да ли се препознаје страх, да ли сами предузимају неке акције и сл.;
- 5 шта се дешава у одељењу (да ли се издвајају нове групе, каква је атмосфера ...);
- 6 колико су родитељи сарадници у активностима на смањивању насиља;
- 7 како функционише Тим и унутрашња заштитна мрежа (где су слабе тачке и шта се може боље);
- 8 колико су друге институције (спољна заштитна мрежа) укључене и који су ефекти њиховог укључивања

Уколико се увиди да се **ситуација насиља понавља, усложњава и постаје ризичнија и опаснија**, предузимају се следеће заштитне мере:

- 1 појачати опрез свих запослених и дежурних наставника и ученика
- 2 укључити у рад родитеље и школског полицајца
- 3 наставити са индивидуалним радом - психолог школе
- 4 укључити стручњаке из других установа (из спољашње заштитне мреже)

Све субјекте укључене у решавање проблема треба обавезати на дискрецију и заштиту права ученика.

ПРОЦЕЊИВАЊЕ ЕФЕКТА ПРЕВЕНЦИЈЕ/ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

На основу евиденције коју воде одељенске старешине и Тим праћење ефеката ће извршити педагошка-психолошка служба школе преко следећих индикатора:

1. броја и нивоа облика насилног понашања
2. број случајева насилног понашања са позитивним ефектима у односу на укупан број пријављених у току школске године
3. однос пријављених облика насилног понашања текуће и претходне школске године
4. однос броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима текуће и претходне школске године
5. анализа упитника проведеног међу ученицима о степену безбедности у школи

АСПЕКТИ ПРИМЕНЕ ПРОГРАМА ће бити видљиви преко ефеката предузетих превентивних и интервентних активности.

АНАЛИЗА ПРИМЕНЕ ПРОГРАМА

Примену Програма прати и анализира Тим (ПП –служба) квартално преко евиденције о реализованим активностима које су планиране Програмом. Овим путем се утврђују и узроци уколико неке планиране активности нису реализоване.

ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПРИМЕНИ ПРОГРАМА

Тим квартално извештава Наставничко веће, а директор полугодишње Школски одбор и Савет родитеља Школе о реализацији превентивних и интервентних мера.

АКЦИОНИ ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА

Р.бр.	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЕВАЛУАЦИЈА
1.	Формирање Тима за заштиту ученика од насиља	Директор	септембар 2014.	Списак на огласној табли / Сајт школе
2.	Израда Програма за заштиту ученика од насиља	Тим за заштиту ученика од насиља	новембар 2014.	
3.	Организовање дежурства запослених на основу извештаја о снимању ситуације у вези са случајевима насиља	Директор, помоћник директора, Тим за заштиту ученика од насиља	Септембар, 2014. године	Списак на огласној табли / Сајт школе
4.	Информисање запослених о процедурама у ситуацијама насиља; Унутрашњом и спољашњом заштитном мрежом и појачаним дежурством	Координатор Тима , директор,	Август, 2014. Године	Записник Тима/ Записник НВ
5.	Обраћење родитељима , путем писма о предвиђеним активностима у циљу заштите ученика од насиља и позив на сарадњу и предлагање мера. Писмо прочитати на родитељским састанцима и окачити на сајт школе	Педагог, помоћник директора	септембар	Књига евиденције ОВР Сајт школе
6.	Упознавање ученика I разреда са процедурама и мерама заштите од насиља	Одељењске старешине	Септембар, 2014.године	Књига евиденције ОВР
7.	Упознавање ученика и будућих дежурних ученика са обавезама ученика који дежура. Обавезе дежурног ученика прочитане на час-у и налазе се у књизи дежурства	Координатор Тима, педагог	септембар	Књига дежурства

8.	Дефинисање правила понашања и последица кршења правила понашања	Тим за заштиту деце од насиља и наставници	октобар 2014.	
9.	Обележавање Дечје недеље	Ученички парламент	октобар 2014.	Ученички парламент
10.	Учешће у пројектима: -"Куп толеранције"	Проф. физичког васпитања- Ђурковић В. И Ергарац Д.	Прво полугодиште- по позиву	Записник СВ/Записник НВ
11.	- "Партнерство на делу"	Наставници, директор, помоћник директора	Мај, 2015. Године	Записник НВ/ Сајт школе
12.	" Живети толерантно"	Наставници, директор, помоћник директора	Април-мај, 2015. године	Записник НВ/ Сајт школе
13.	Организовање изложбе ликовних радова ученика	Професор ликовне културе – Игор Радовић	Мај, 2015. године	Записник СВ/ Сајт школе
14.	Посета Културном центру у Кули	Професор ликовне културе- Игор Радовић	Током школске 2014/2015. године	Записник СВ/ Извештај Тима
15.	Реализовање спортског дана	Професори физичког васпитања	Мај, 2015. године	Извештаји/сајт школе
16.	Сарадња и одржавање пријатељских спортских сусрета са другим школама и спортским друштвима	Професори физичког васпитања и други наставници	Током школске 2014/2015. године	Записник СВ/Извештај Тима/ Сајт школе
17.	Међудодељењска и међушколска такмичења у кошарци, одбојци, фудбалу, рукомету, пливању, стоном тенису	Професори физичког васпитања	У току школске године	Записник СВ/Књига евиденције/ Извештај Тима
18.	Посета позоришним представама: - у Кули, -у Сомбору и Новом Саду	Наставници српског језика и књижевности, директор одељењске старешине	У току I полугод. У току II полугод.	Записници СВ/ Извештај Тима/ Сајт школе
19.	Учешће на литерарном конкурс	Наставници српског језика и књижевности/ученици	Током школске године 2014/2015. године	Записници СВ/ Утвештај Тима/ Сајт школе
20.	Обележавање културних дешавања - "Дан матерњег језика"	Наставници српског језика и књижевности/ученици	Фебруар, 2015. године	Записник СВ/Извештај Тима/Сајт школе
21.	Обележавање културних дешавања- "Светски дан књиге и ауторских права"	Наставници српског језика и књижевности/ученици	Април, 2015. године	Записник СВ/Извештај Тима/Сајт школе
22.	Обележавање јубилеја:	Наставници српског	Током школске	Записник

	-150 година од рођења Бранислава Нушића -150 година од смрти Вука Караџића -100 година од смрти Јована Скерлића - 120 година од смрти Војислава Илића	језика и књижевности/ученици	године 2014/2015.	СВ/Извештај Тима/Сајт школе
23.	Обележавање "Дечије недеље"	Чланови УП/ Координатор УП/ ученици	Октобар, 2014.године	Записник УП/Извештај Тима/Сајт школе
24.	Организовање хуманитарних акција-песета Дому за старе поводом Међународног дана старих	Управа школе, наставници грађанског васпитања	1.Октобар, 2014.године	Извештај Тима/ Сајт школе
25.	Обележавање дана потписивања примирја у Првом светском рату	Управа школе, наставници, професор историје	11.новембар 2014.године	Записник Тима
26.	Обележавање "Међународног дана књиге"	Библиотекари, наставници српског језика и књижевности	2.април, 2015.године	Извештај тима/ Сајт школе
27.	Обележавање манифестације "Микини дани"	Библиотекари, наставници српског језика и књижевности	Март/април 2015. године	Извештај тима/ Сајт школе
28.	Коришћење наставних садржаја у превенцији насиља	Наставници	Током школске године 2014/2015.	Књига евиденција ОВР
29.	Организовање предавања за наставно и ненаставно особље са представником МУП-а- као институцијом спољашње заштитне мреже, на тему превенције насиља	ПП служба, управа школе	Током школске године 2014/2015.	Записник НВ/Извештај Тима
30.	Вршњачка едукација ученика I разреда у сарадњи са Црвеним крстом "Трговина људима"	ПП служба, ученик едукатор – Денеш Галамбош	Септембар, 2014. године	Записник тима/ Сајт школе
31.	Едукација ученика IV разреда о значају добровољног давања крви – Акција" Крв живот значи"	ПП служба, управа, ученик волонтер ЦК	Октобар, 2014. и април, 2015. године	Записник Тима/ Сајт школе
32.	Вршњачка едикација ученика I разреда " Родно засновано сексуално насиље у адолесцентским везама"	ПП служба, ученик едукатор Денеш Галамбош	У току II полугод.	Извештај Тима/ Сајт школе
33.	Вршњачка едукација ученика I разреда о полно преносивим болестима –" Дискриминација и здрав начин живота"	Пп служба, ученици едукатори: Дронић Ана, Сцирац Јелена IV 5 и Џувер Сузана и Кукић Сташа IV 4	1.децембар 2014.г	Извештај тима/ Сајт школе

34.	Организовање хуманитарних акција-посета " Плавој птици"	Управа школе, наставници грађанског васпитања	Током школске године 2014/2015	Извештај Тима/ Сајт школе
35.	Учешће на манифестацији " Дани сунца "	Управа школе/ Наставници	Мај, 2015. године	Извештај Тима/ Сајт школе
36.	Подстицање и неговање различитости и културе уважавања у оквиру наставних активности- на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине, грађанског васпитања, састанцима Ученичког парламента и сл.	Наставници, одељењске старешине, педагог, психолог	током школске 2014/15. год	
37.	Коришћење наставних садржаја у превенцији насиља	Наставници	у току школске 2012/13. год	Припреме наставника
38.	Обука наставног и ненаставног особља за поступање у насилним ситуацијама	ПП служба	у току школске 2014/15. год	Записници наставничког већа
39.	Школска спортска такмичења/ спортски дан посвећен безбедном и сигурном школском окружењу (кошарка, фудбал, рукомет и одбојка),организовање јавних часова и култ.манифестација	Наставници	у току школске 2014/15. год	
40.	Стручно усавршавање на теме Побољшање комуникације ученик наставник	Управа, ПП служба, наставници и Тим	током школске 2014/15. год,	Записници наставничког већа
41.	Организовање сусрета ученика са са здравственим радницима и социјалним радником	Управа, ПП служба, наставници и Тим	током школске 2014/15. год,	Записници

АКЦИОНИ ПЛАН ИНТЕРВЕНТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА

Р.бр.	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЕВАЛУАЦИЈА
1.	Примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља	Тим за заштиту ученика од насиља	током школске 2014/15. год.	
2.	Евидентирање случајева насиља	Тим за заштиту ученика од насиља	током школске 2014/15. год.	
3.	Истраживање о врстама и учесталости насиља у школи	Тим за заштиту ученика од насиља	током школске 2014/15. год. најмање 2 пута у току године	
4.	Сарадња са релевантним службама	Тим за заштиту ученика од насиља	током школске 2014/15. год.	
5.	Подршка ученицима који трпе насиље	ПП служба	током школске 2014/15. год.	
6.	Рад са ученицима који врше насиље	ПП служба	током школске 2014/15. год.	
7.	Оснаживање ученика који су посматрачи насиља да конструктивно реагују	ПП служба	током школске 2014/15. год.	
8.	Саветодавни рад са родитељима ученика	ПП служба	током школске 2014/15. год.	

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм за заштиту деце од насиља припремљен је са намером да помогне у стварању сигурне и безбедне средине, да се олакшају и прецизирају процедуре и поступци у заштити деце од насиља и **обавезујући** је за све субјекте у процесу образовања.